

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2025
SVENSKA INSTITUTET I ATHEN

SWEDISH
INSTITUTE
at ATHENS

SWEDISH
INSTITUTE
at ATHENS

Utgivare: Stiftelsen Svenska institutet i Athen (SIA)
Adress i Grekland: Mitseon 9, 117 42 Athen, Grekland
swedinst@sia.gr
Adress i Sverige: Slupskjulsvägen 10, 111 49 Stockholm, Sverige
sia@medelhavsinstituteten.se
www.sia.gr
Facebook: Swedish Institute Athens
Instagram: swedinst
Youtube: Swedish Institute at Athens

Fotograf Vasilis Theodorou har bidragit till denna verksamhetsberättelse.
Layout: Julia Habetzeder
Översättningar: Jenny Wallensten
© Stiftelsen Svenska institutet i Athen
På omslaget: Svenska institutet i Athen, Mitseon 9. Foto: Vasilis Theodorou.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INTRODUKTION	4	UNDERSVNING	28
Om Svenska institutet i Athen	4	Universitetskurser	29
Institutet i Grekland	4	Övriga kurser	30
Institutet i Sverige	5	KULTUR	32
Direktörens hälsning	5	Film	33
FORSKNING	6	Litteratur	33
Fältarkeologiska projekt	7	Konst	34
Materialstudium	14	Musik	35
Övriga forskningsprojekt	14	EUNIC	35
Vetenskapliga samarbeten	14	Utåtriktad verksamhet	36
Personalens vetenskapliga verksamhet	15	GÄSTHEMMET I KAVALLA	38
Stipendiater och gästforskare	17	Intendentens hälsning	39
Seminarier och föreläsningar	21	Reserapport Kavalla	41
Konferenser och workshops	23	PERSONALEN 2025	42
Publikationer	24	STYRELSEN 2025	42
Nordiska biblioteket	25	SVENSKA INSTITUTET ÖNSKAR TACKA	43

INTRODUKTION

Om Svenska institutet i Athen

Svenska institutet i Athen (SIA) är en stiftelse som verkar inom forskning, utbildning och kultur. Institutets ändamål är enligt stadgarna:

- att främja utforskandet av Greklands antika kultur
- att förmedla kunskap därom och därmed berika vår egen kultur
- att stimulera och understödja kulturutbytet mellan Sverige och Grekland

Verksamheten fokuserar därmed på arbete inom det antika Greklands arkeologi och historia. Institutets profil har dock breddats avsevärt under de 77 år som gått sedan Institutet först öppnade för verksamhet och inkluderar även studier av senare perioder, liksom andra greklandsrelaterade ämnen inom samhällsvetenskap och humaniora. Arkeologinämnets tvärvetenskapliga karaktär innebär att Institutet dessutom ofta arbetar med kollegor från naturvetenskaperna. För enskild arbetsvistelse står Institutet till förfogande för samtliga akademiska discipliner.

Den vetenskapliga verksamheten inbegriper arkeologiskt fältarbete, intern och extern forskning, föreläsningar och löpande seminarier, konferenser

och workshops, universitetskurser och mästarklasser samt forskningsfrämjande via stipendieutdelning. Institutet arbetar även för att främja ett kulturutbyte mellan Grekland och Sverige. Inom ramen för detta organiserar vi evenemang som exempelvis foto- och konstutställningar, författarträffar, konserter och filmvisningar. Institutet vill även skapa nätverk mellan yngre svenska och grekiska konstnärliga utövare, genom samarbeten med högre institutioner för konst och musik i de bägge länderna.

Institutet i Grekland

Institutet grundades 1946 och slog upp portarna för verksamhet 1948. Idag räknas SIA till de 20 så kallade "arkeologiska skolorna" aktiva i Athen. Denna status ger rätt att utföra arkeologiskt fältarbete i Grekland, något som samtidigt medför skyldighet att årligen presentera vunna resultat vid en offentlig sammankomst (Årsmötet), att erbjuda öppna bibliotekssamlingar (Nordiska biblioteket) samt att ge ut en vetenskaplig tidskrift där de arkeologiska resultaten publiceras (*Opuscula*, utgiven tillsammans med Svenska institutet i Rom). Vår verksamhet på plats i Grekland regleras av grekisk lagstiftning, vil-

Svenska institutet i Athen ligger centralt i skuggan av Akropolis.

ket innebär att Institutet har vissa plikter gentemot sin grekiska huvudman, dvs. det grekiska Kulturdepartementet.

Institutet i Sverige

Institutet har sitt säte i Stockholm. Där ligger även det kansli SIA delar med systerinstitutet i Rom och Istanbul. SIAs verksamhet finansieras till största delen genom statsbidrag från Utbildningsdepartementet, enligt regleringsbrevet avseende anslag inom området utbildning och universitetsforskning. Den arkeologiska verksamheten finansieras av externa bidrag.

Direktörens hälsning

2025 flög förbi i takt med ett rikt program inom Institutets tre uppdrag: forskning, utbildning och kulturutbyte mellan Sverige och Grekland. Fyra arkeologiska projekt drog ut i fält i jakt på ny kunskap om de antika lämningarna i Asine, Palamas, Pergamos och Saroniska bukten, medan tidigare utgrävt material fortsatt studerades inför publikationer om Midea och Chania. Vi kunde glädjas åt en rad internationella vetenskapliga samarbeten och en livlig konferensverksamhet där ämnena sträckte sig från ogudaktighet till grisar i antikens Grekland. Våra fasta seminarier drog regelbundet stor publik inte minst tack vare det numera självklara hybridformatet. Om något enda positivt kan förknippas med isoleringen under covid-pandemin så måste det vara den upparbetade zoom-kompetensen. När det fungerar som bäst känns även de digitala deltagarna fullt närvarande trots att de ansluter sig till oss i Athen från sinsemellan så avlägsna platser som Peru, Egypten och Australien. Som plattform för internationalisering står Institutet än starkare idag än för fem år sedan.

Inom utbildningsuppdraget koncentrerade vi oss på två kurser, den regelbundet återkommande *Fördjupningskurs i grekisk arkeologi* (15 hp), vilken vi ger i samarbete med Stockholms universitet, och en ny tematisk kurs, *Vatten, sambälle och klimat i östra Medelhavet* (7,5 hp). Den sistnämnda gavs tillsammans med Uppsala universitet och behandlade frågor som bränner än idag: människors behov av, tillgång till och hantering av färskvatten i områden där det är en bristvara. Kanske understryks det eviga i vattenproblematiken av att ett av studiebesöken gick till en akvedukt från 100-talet e.Kr., vilken man idag planerar att restaurera och åter använda som bevattningssystem. I dessa sammanhang är nästan 2000 år väldigt lite!

Inom det kulturella uppdraget 2025 dominerade musiken och det med betoning just på utbyte. SIA bjöd in Svante Söderqvist Trio att spela på jazzfestivalerna i Athen och Preveza, men de gav även en mästarklass för Joniska universitets musikstudenter. Den svenska barockviolinisten Rebecka Karlsson spelade med grekiska kollegor i en uppsättning av Purcells *Dido och Aeneas* under Athens barockfesti-

val med stöd av Institutet och vi sällade oss förstås till alla dem som under 2025 firade Mikis Theodorakis. Till tonerna av hans musik, framförd av Svenska kyrkan i Athens kör, fick publiken höra om Theodorakis tid i Sverige och hans kärlek till vad han själv kallade sitt andra hemland.

Under höstterminen 2025 firade SIA tillsammans med de tre andra nordiska instituten i Athen, de danska, finska och norska instituten, att vår gemensamma forskningsresurs Nordiska biblioteket fyllde 30 år. Det skedde i dagarna två, med en inledande ceremoni som presenterade både en utställning och en minnesskrift och dagen därpå med en internationell workshop på temat *Forskningsbibliotekens framtid i en digital värld*. Från svensk sida talade Riksbibliotekarien Karin Grönvall och Astrid Capoferro, bibliotekarie vid Svenska institutet i Rom. När deras och kollegornas presentationer gick över i diskussion stod det mycket klart att denna framtid är spännande och ljus: biblioteken, deras fysiska samlingar och deras koncentrationsfrämjande miljö behövs mer än någonsin och kan inte ersättas, bara kompletteras, av den rika flora av digitala resurser som erbjuds idag.

I samma kontext kan vi på SIA konstatera att de möjligheter till arbetsro i kombination med akademisk och konstnärlig stimulans som en vistelse vid Institutet eller i Gästhemmet i Kavalla erbjuder efterfrågas mer än någonsin. Vi glädjer oss åt att fler och fler använder våra resurser och välkomnar vidare samarbeten och besök.

Jenny Wallensten

FORSKNING

Fältarkeologiska projekt

Svenska arkeologer har arbetat i Grekland sedan slutet av 1800-talet, långt innan Institutet grundades i syfte att skapa en bas just för arkeologiskt arbete i fält, på museer, i bibliotek och laboratorier. Idag bedrivs all arkeologisk verksamhet på grekisk mark via SIA och med tillstånd från Greklands kulturdepartement. Tack vare SIAs status som arkeologisk skola har Sverige rätt att driva upp till sex fältarkeologiska projekt per år, tre på egen hand och tre i

samarbete med de grekiska länsantikvariska myndigheterna.

Asea, Argolis

Svenska arkeologer har sedan 1930-talet intresserat sig för området kring det antika Asea. Bland annat har man sedan drygt 30 år undersökt en antik helgedom belägen på toppen av berget Aghios Elias,

Arkeologerna återvände 2025 till den högt belägna helgedomen på berget Aghios Elias.

där man återfunnit lämningar av ett stort arkaiskt tempel.

Det arkaiska templet vid Aghios Elias

Björn Forsén, Jesper Blid & Jenny Wallensten

Studien av templet är nu slutförd och inför dess publikation utfördes under sommaren 2025 kompletterande dokumentation av templets närområde i syfte att skapa en bättre plan över vad som måste vara en kringliggande helgedom. Platsen rensades och dokumenterades därefter med drönarfotografering/fotogrammetri.

Asine, Argolis

Redan 1922 inleddes undersökningar på platsen Asine, på initiativ av kronprins Gustaf Adolf som själv var arkeolog. Under 2025 arbetade ett svensk-grekiskt arbetslag för fjärde året med en maritim studie som fokuserar på Asines förmodade hamnanläggning.

Asine from the sea

Ett grekisk-svenskt maritimt fältprojekt

Ann-Louise Schallin & Niklas Eriksson

I månadsskiftet september-oktober genomförde svenska och grekiska marinarkeloger en intensiv undervattenskampanj i syftet att undersöka de sten-

formationer som identifierats under tidigare år och som ligger ovanpå en plattform som utgör någon typ av hamninstallation.

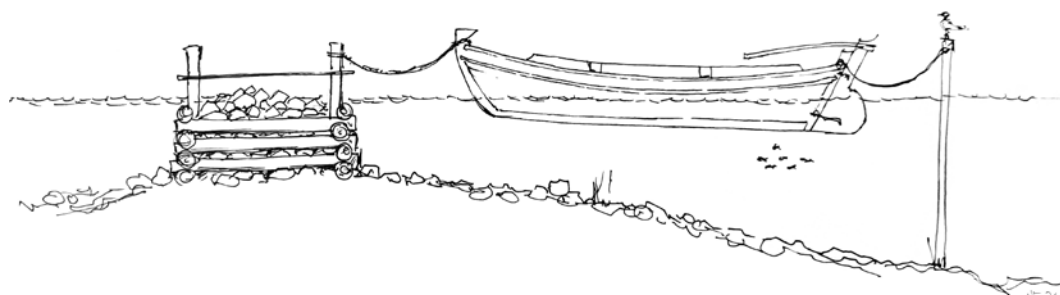
Årets arbete gav rika resultat. Först och främst kunde det slås fast att de mer eller mindre fyrkantiga stenstrukturerna bör höra till olika faser. Vidare skall de troligen tolkas som rester av fundament för bryggor av något slag, byggda av träkassuner fyllda med sten. Då träet givetvis försvunnit under seklers gång återstår idag endast stenfyllningen. Dessa möjliga kassuner måste dateras till en senare period än själva plattformen, vilken i sin tur föreslås vara romersk utifrån dateringen av de amforafragment som kan associeras med plattformen. Forskarna föreslår efter årets kampanj att plattformen kan ha fungerat som en kaj, vilken därmed ursprungligen stack upp ur vattnet. I takt med att havsnivån har stigit har kajen hamnat under vattenytan, men med hjälp av bryggor, förankrade av kassuner placerade på kajen/plattformen har man fortsatt kunna använda platsen för lastning, lossning och embarkering.

Direktörer: Ann-Louise Schallin (Stockholms universitet), Panagioti Galiatsatou (Grekiska Kulturdepartementets marinarkelogiska enhet)

Vetenskapligt ansvarig: Ann-Louise Schallin, (Stockholms universitet)

Fältansvarig: Niklas Eriksson (Stockholms universitet)

Övriga medverkande: Staffan von Arbin, Jens Lindström, Paraskevi Micha & Spyridon Moureas

Det maritima arkeologiska projektet i Asine identifierade översvämmade lämningar som en antik kaj. Ovan: Niklas Erikssons illustration av dess träkassuner.

Kalaureia/Poros, Saroniska bukten

Poseidonhelgedomen på ön Kalaureia (dagens Poros) i Saroniska bukten är platsen för de allra första svenska utgrävningarna i medelhavsområdet. En kort studiekampanj genomfördes 1894 och på 1990-talet erbjöds SIA möjlighet att återvända och återuppta arbete på platsen. Direktörer från svensk sida är Arto Penttinen (SIA) och Anton Bonnier (Stockholms universitet).

Två cisterner från Poseidonhelgedomen i Kalaureia & Coastal animal economy: Cultic and vernacular management of animal resources at Kalaureia (Poros, Greece) and sites in the north-eastern Peloponnese, c. 700–150 BCE

Patrik Klingborg & Julian Wareing

Inget utgrävningsarbete genomfördes på Poros under 2025. Istället fokuserade forskarna på materialstudium. Under Patrik Klingborgs ledning gick det projekt som studerar material från helgedomens cisternsystem in i slutfas.

Vidare studerades zooarkeologiskt material från platsen. Julian Wareing registrerade över 16 000 däggdjurs- och blötdjursrester från områdena D, E, L och H, i syfte att förstå hur, var och varför djur befann sig inne på det heliga området.

Direktörer: Arto Penttinen (Svenska institutet i Athen) & Anton Bonnier (Stockholms universitet)

Projektansvariga, cisternstudien: Patrik Klingborg (Uppsala universitet)

Övriga medverkande: Yorgos Brokalakis, Georgia Galani, Kristian Göransson, Dominic Ingemark, Dimitris Michaelides, Dimitra Mylona, Katerina

Papayianni, Maria Roussou, Jenny Wallensten, Julian Wareing

Projektansvarig, zooarkeologisk studie: Julian Wareing (Stockholms universitet)

Palamas/Vlochos, Thessalien

SIA har sedan tio år och i samarbete med den länsantikvariska myndigheten i Karditsa genomfört ett omfattande arkeologiskt arbete i västra Thessalien. En ännu oidentifierad stad med omgivning har kartlagts och studerats med hjälp av digitala metoder likaväl som traditionell utgrävning. Från svensk sida leds studien av Robin Rönnlund (Göteborgs universitet).

The Palamas Archaeological Project

Robin Rönnlund

Årets undersökningar delades upp på två fältkampanjer som genomfördes under vår respektive sensommar. Då 2025 års säsong var den sista på det aktuella tillståndet fokuserade arkeologerna på att avsluta det utgrävningsarbete som pågått under de senaste fem åren i den antika staden vid Vlochos.

På våren genomfördes en geofysisk undersökning i Vlochos grannstad, den antika staden Kierion. Dess arkeologiska lämningar är delvis begravda under den moderna byn Pyrgos, men eftersom den södra delen av det antika Kieron ligger under odlad mark kunde relativt stora undersökningar med magnetometer genomföras efter det att skörden hade bärgats. Resultaten var mycket intressanta och gav viktig information om stadens storlek och rumsliga indelning. Bland annat står det klart att det antika

I Poseidons helgedom i Kalaureia har svenska arkeologer arbetat från och till sedan 1894.

Kierion hade ett gatunät med både rätvinkliga gator och avenyer som följer den lokala topografin.

Under sensommaren fokuserade arkeologerna på stadsbebyggelsen vid Vlochos och undersökte där byggnader från den hellenistiska perioden (200–100-talen f.Kr.). Flera anmärkningsvärda fynd gjordes under de tre veckorna i fält, vilka tydligt visar den ännu oidentifierade antika stadens betydelse i närområdet. En tidigare identifierad stoa (kolonnad) visade sig ha flera faser av reparationer och ombyggnationer: fyndmaterialet kan dateras från den klassiska perioden (400-talet f.Kr.) och vidare långt in i det romerska 200-talet e.Kr.

En plattformsliknande stenkonstruktion i mitten av byggnadens innergård kan eventuellt tolkas som ett altare, då jordlagren kring dess fundament innehöll stora mängder bränt och krossat ben, kanske härrörande från offerriter. Vidare indikerar ett taktegel från 100-talet f.Kr. med hjälp av en inskrift på detsamma att byggnaden var av offentlig natur.

Ytterligare en byggnad av avsevärd storlek, över åttio meter i längd och femtio meter bred och utrustad med två stora innergårdar omgivna av flera rum och salar, undersöktes. Åtminstone ett rum visade sig ha ett praktfullt golv i rödmålad puts med skinande

Under utgrävning av en mycket påkostad byggnad påträffades flera terrakottafigurer, kanske från ett busaltare.

*Fältarbete i Pergamos,
Östra Makedonien.*

marmorbitar som dekoration. Längs med rummets väggar påträffades plattformslänkande förhöjningar av golvytan, och invid golvkanten syntes spår av vit- och rödmålad väggputs. Byggnaden har uppenbarligen förstörts i en våldsam brand, då förkolnade rester av takbjälkar och dörrkarmar påträffades på golvet, täckta av över ett halvt ton krossat taktegel som rasat ner från en högre våning. Många av taktegelfragmenten har stämplat med olika tillverkarens namn eller märke, vilket visar att taket sannolikt reparerats flera gånger. En närapå komplett fönsterkarm i stuccatur påträffades bland rasmassorna, liksom spikar och beslag från dörrar eller fönsterluckor. En liten del av det angränsande rummet grävdes också ut, och där påträffades fem närapå helt bevarade terrakottafigurer. Dessa hade krossats när taket föll in, men kunde pusslas samman av konservatorerna på museet i Karditsa. Det är möjligt att de härrör från ett husaltare av något slag, och trots att de bär spår av brand, syns rester av bemålning. Det förefaller som om byggnaden har reparerats och byggts om minst två gånger. Den stora slutgiltiga brandförstörelsen torde ha inträffat kring mitten av 100-talet f.Kr., då Thessalien drabbades hårt av konflikten mellan Makedonien och Rom.

2026 går projektet in i en publiceringsfas, men det är samtliga deltagares förhoppning att vidare utgrävningar och undersökningar kommer att ske i framtiden då mycket kvarstår att besvara angående livet och förhållandena i denna del av Thessalien under antiken.

Direktörer: Maria Vaiopoulou (Länsantikvariska myndigheten i Karditsa) & Robin Rönnlund (Göteborgs universitet)

Vetenskapligt ansvariga: Maria Vaiopoulou & Robin Rönnlund

Fältansvariga: Fotini Tsiouka & Robin Rönnlund

Biträdande fältansvariga: Johan Klange, Rich Potter, Derek Pitman & Ian Randall

Hantering av arkeologiska fynd: Fotini Tsiouka, Ian Randall & Danai Kalogerini Samouri

Schaktansvariga: Fotini Tsiouka & Johan Klange

Övriga medverkande: Sotiria Dandou, Hilde van der Heul, Tiger Huffinley, Constantina Karpeti, Christopher Leonard, Elisabet Schager, Hjalmar Stibéus, Philip Torgersson, Georgios Tsioukas & Melanie Wikström

Pergamos, Östra Makedonien

2024 inledde SIA ett nytt arkeologiskt projekt i samarbete med den länsantikvariska myndigheten i Kavalla. Studien undersöker en kraftigt befäst plats som kallas Pergamos i de skriftliga källorna och som ligger på berget Pangaions sydsluttning. Ännu vet vi lite om vilken typ av plats det rör sig om, men den mänskliga aktiviteten där kan relateras till gruvdrift och annat metallurgiskt arbete. Projektet leds från svensk sida av Patrik Klingborg (Uppsala universitet) och Georgia Galani (SIA).

Ancient Pergamos Project (APP)

Patrik Klingborg & Georgia Galani

2025 års arkeologiska arbete fokuserade på två områden längs befästningsmurarnas södra delar. I väst fortsatte arbetet från 2024 års utgrävning, medan ett nytt schakt österut utforskade ett torn (Torn 2). Årets fältarbete ledde till viktiga nya insikter om platsens kronologi. Utgrävningarna vid Torn 2 visade att befästningarna var mer omfattande än tidigare känt och att murverket här kan kopplas till en senromersk

Ovan: Pergamos stadiga murar avskräckte kanske självaste perserkonungen från att attackera i början av 400-talet f. Kr.

Nedan: Hannes Lidström och Samuel Blixt bearbetade keramikfynden från Pergamos på Kavallas museum.

befästningsfas. Intressanta belägg för användning av spolia (återanvänd byggnadssten) identifierades genom en fragmentarisk romersk inskrift, troligen från 100-talet e.Kr. De pilspetsar som hittades i tornet understryker dess militära funktion, medan stora förvaringskärl pekar på att det även användes som

lagringsutrymme. Målade putsfragment antyder att rikt dekorerade byggnader en gång fanns i eller nära området kring tornet.

Vidare identifierades en postromersk fas (stolphål, djurben och handgjord, så kallad slavisk, keramik), vilken visar att platsen fortsatt användes efter

det att romarnas drog sig tillbaka från norra Grekland på 600-talet e.Kr. Under dessa lager påträffades även ett hörn av en senromersk byggnad med breda stengrunder och ett lager av takpannor, troligen avsedda för återbruk.

Slutligen bekräftades, genom ytterligare fynd av stora mängder slagg, inklusive hårdbottenslagg, den tidigare föreslagna metallurgiska verksamheten på platsen, säkerligen kopplad till gruvdrift i Pangaion-området.

Direktörer: Stavroula Dadaki (Länsantikvariska myndigheten i Kavalla) & Patrik Klingborg (Uppsala universitet)

Vetenskapligt ansvariga: Patrik Klingborg & Georgia Galani (Svenska institutet i Athen)

Övriga medverkande: Samuel Blixt, Anna Carlsson & Hannes Lidström

Saroniska buktens småöar

Sedan 2024 driver SIA ett fältinventeringsprojekt som syftar till att kartlägga den Saroniska buktens småöar. Studien undersöker de mindre öarnas roll i regionala maritima och ekonomiska nätverk, med hjälp av topografisk kartläggning och miljöanalyser samt etnografiska studier. De mindre öarna, ofta obebodda, har hittills legat i skuggan av de populära resmålen Poros och Aigina, både som turistmål och som fokus för vetenskapliga undersökningar, men i takt med att turismen ökar exploateras även småöarna, varför denna studie snudd på brådskar. Projektet leds av Christopher Nuttall.

The Little Islandscape of the Saronic Project (LISP)

Christopher Nuttall

LISP genomförde två fältkampanjer (vår och höst) under 2025. På Agistri fortsatte arbetet i områdena Dragonera, Aghia Varvara, Aghios Nikolaos och Bariama, likaså slutfördes inventeringen av de ännu mindre öarna Doroussa och Panagitsa. På Agistri kunde spår av mänsklig aktivitet kartläggas ända från den tidighelladiska perioden och in i modern tid, medan undersökningarna av de mindre öarna avslöjade lämningar från klassiska period och framåt. Bland annat identifierades en liten hellenistisk plats på Doroussa, och den tidighelladiska platsen som identifierades vid Bariama på Agistri 2024 besöktes igen, med resultat att dess datering kunde bekräftas. Dryckeskärl från arkaisk till klassisk tid indikerar vidare även senare aktivitet i Bariamaområdet. Vid Aghia Varvara, ett av de få odlingsbara områdena på ön, återfanns keramik och stenverktyg från tidighelladisk till bysantinsk period, vilket visar på långvarig användning av detta område. Denna säsong hittades även ytterligare belägg för intensivt skogsbruk under den tidigmoderna perioden, i syfte att utvinna tallkåda. Likaså identifierades flera kalkugnar över hela ön.

Direktör: Christopher Nuttall (SIA)

Biträdande direktörer: Axel Frejman (Utrechts universitet), Filmo Verhagen (Uppsala universitet)

Projektpersonal: Anton Bonnier (Stockholms universitet), Jovan Kovacevic (Belgrads universitet), Giorgos Stergiou (Östra Attikas länsantikvariska myndighet), Aris Varis (Universität Tbingen) & Myrto Veikou (Patras universitet)

Övriga medverkande: Vera Dordevic, Loke Elvegrd, Sarita Engström, Sara Falk, Willem Gerdau, Kastriot Gherdouki, Myrto Grigoriou, August Holmström, Alessia Jaconelli, Sara Pervik, Hjalmar Stibeus, Filip Swital & Lucas Tornqvist

Fältinventeringen av de mindre Saroniska arna skedde till stor del i svår terräng.

Det grekisk-svenska arkeologiska arbetet i Midea fokuserar på imponerande bronsålderslämningar.

Materialstudium

Museiarbete i Nafplion och Chania

Under 2025 fortsatte materialbearbetningen av fynd från utgrävningarna av Midea, nu bevarade i Nafplions museum. Fyndmaterialet klassificerades och lades in i projektets databas. Vidare togs kompletterande fotografier av de arkitektoniska lämningarna kring Mideas östra port. Ann-Louise Schallin ledde arbetet, vilket utfördes tillsammans med Lina Enevång Viklund och Zara Elfros.

Även i Chania fortsatte arbetet med att dokumentera tidigare utgrävt material, under ledning av Ann-Louise Schallin i samarbete med Birgitta Hallager.

Projektledare, Midea: Ann-Louise Schallin (Stockholms universitet)

Övriga medverkande: Lina Enevång Viklund och Zara Elfros (Stockholms universitet)

Projektledare, Chania: Maria Andreadaki Vlaszaki (Chanas länsantikvariska myndighet), Ann-Louise Schallin

Övriga medverkande: Don Evelyn, A. Grammatiki, Birgitta Hallager, Anaya Sarpaki & Naja Werther

Övriga forskningsprojekt

Martin P. Nilssons korrespondens

Michael Konaris arbete med den framstående svenske religionshistorikern Martin P. Nilssons korrespondens fortsatte under 2025, i samarbete med Jenny Wallensten som ansvarar för översättningar av de svenska breven. Den resulterande monografin förväntas kunna färdigställas under 2026.

Vetenskapliga samarbeten

Retracing Connections och The Digital Periegesis

Under 2025 samarbetade SIA fortsatt med Uppsala universitet inom ramen för två större vetenskapliga studier. Den första är ett forskningsprogram finansierat av Riksbankens jubileumsfond: *Retracing Connections: Byzantine Storyworlds in Greek, Arabic, Georgian and Old Slavonic (c. 950–c.1100)* och tre av dess forskare arbetade under 2025 på SIA, under ledning av Ingela Nilsson. Den andra är ett projekt finansierat av Vetenskapsrådet och lett av Anna Foka, *The Digital Periegesis*, som engagerade två forskare anställda av SIA. *The Digital Periegesis* slutfördes under 2025 och presenterades på SIA den tredje december.

Personalens vetenskapliga verksamhet

Jenny Wallensten

Institutets direktör Jenny Wallensten är disputerad och docent vid Lunds universitet. Hennes specialområden är grekisk religion och epigrafik, inom vilka hon undersöker kommunikation mellan människor och gudar i den antika grekiska världen med tonvikt på namn och namnskick.

Skrifter publicerade eller antagna 2025

Wallensten, J. 2025. 'Theonym, epithet or both: Naming (a) parthenos', i *Divine names on the spot III. Naming and agency in ancient Greek and West Semitic texts*, red. T. Galoppin & S. Lebreton, 212–244.

Wallensten, J. 2025. 'Preface', i *My name is your name. Anthroponyms as divine attributes in the Greco-Roman world*, red. V. Gasparini, J. Alvar Ezquerro & C. Bonnet.

Wallensten, J. 2025. 'Locked in/Locked out. How was access to Greek Sanctuaries Controlled in Practice?', i *Logistics in Greek Sanctuaries*, red. J. Barringer, G. Ekroth & D. Scathill, 22–24.

Gästföreläsningar, konferensbidrag och seminarier

'Hermione and its epichoric identity', *Epichoric reflections*, British School at Athens, 13 januari, 2025.

'Hermione between Hades and the sea. Recent work of a Greek-Swedish archaeological collaboration', *Epichorios Lecture*, Universität Münster (online), 28 januari, 2025 (med Jesper Blid, SIA).

'Anthropophoric divine epithets and theophoric human names in dialogue. A nominal exchange', Volos, University of Thessaly, 21 maj, 2025.

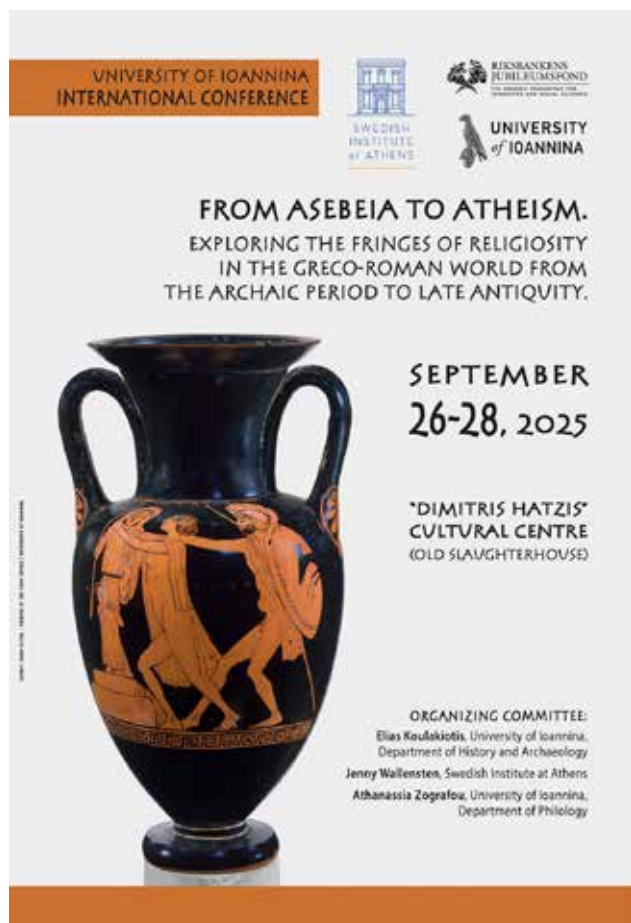
'A long-distance relationship? Teaching the ancient world to Swedish university students', *Teaching Classics Today: Challenges and Opportunities*, Center for the Study of the Ancient World, Joniska universitet, Korfu, 16–17 maj, 2025.

'Lists of mystai or mysterious Lists? Identifying the worshippers of Demeter Chthonia in Hermione', Österreichische Akademie der Wissenschaften, Wien, 27 maj, 2025.

'Positioning Pythaeus. Towards a new study of the cult of Apollo Pythaeus, Asine', Uppsala University, 3 juni, 2025 (med Maria Mili, Glasgow University).

'Concluding remarks', *20 years of the Amykles research project. Recent research, modern approaches*, Sparta, 28–29 augusti, 2025.

Linda Talatas, Anna Foka, Brady Kiesling och Jenny Wallensten presenterade den nya forskningsresursen Digital Periegesis, finansierad av Vetenskapsrådet: www.periegesis.abm.uu.se

Vänster: Konferensen

From *asebeia* to atheism undersökte ogudaktighet under antiken och genomfördes i samarbete med Ioanninas universitet med stöd från Riksbankens jubileumsfond.

Höger: SIAs direktör Jenny Wallensten och Finska institutets i Athen direktör Petra Pakkanen arrangerade en endagskonferens om antika grisar: Pigs in Ancient Greek Society. From Colloquial Porkers to Sacrificial Swine, med stöd från Kungl. Vitterhetsakademien.

Hermes, Hermes and everything in between. Dedications of herms to Hermes and the placing of dedicatory inscriptions', *Connecting pillars. Phenomenon Herm in Perspective*, Universität Zürich, 12–14 september, 2025.

Is There Such a Thing as an *asebes anathema*? From *asebeia to atheism. Exploring the spectrum of religiosity in the Greco-Roman world from the Archaic period to Late Antiquity*, Ioanninas universitet, 26–28 september, 2025 (med Maria Mili, Glasgow University).

I'll call you a pig if I want to. Notes on pig onomastics', *Pigs in Ancient Greek Society. From Colloquial Porkers to Sacrificial Swine*, Svenska institutet i Athen, 24 oktober, 2025.

Organisation av vetenskapliga mten

Pigs in ancient Greek society. From colloquial porkers to sacrificial swine, Svenska institutet i Athen, 24 oktober, 2025 (Organisation med Petra Pakkanen, Finska institutet i Athen).

From asebeia to atheism. Exploring the spectrum of religiosity in the Greco-Roman world from the Archaic period to Late Antiquity, Ioanninas universitet, 26–28 september, 2025 (Organisation med Elias Koulakiotis och Athanasia Zografou, Ioanninas universitet).

Löpande seminarier

The Athens Greek Religion Seminar, 2015–, en eller två sammankomster per månad.

Ledande av/deltagande i forskningsprojekt

Hermione: A Model City?, 2018– (Ledning tillsammans med Dr A. Papadimitriou, huvudansvar, direktör för den länsantikvariska myndigheten i Argolis)

Digital documentation av Pireuslejonet, 2021– (Ledning)

Efficacit des rites, 2019–2025 (Deltagande)

Redaktionsarbete

Medlem i Publikationsnmnden vid de Svenska instituten i Athen och Rom.

Medlem i redaktionen fr *Hellenika*, Föreningen Svenska Atheninstitutets tidskrift.

Granskning av vetenskapliga arbeten fr *Opuscula* och Edinburgh University Press.

Vetenskapliga kommittéer och referensgrupper

Comparative Religion, Axel och Margaret Ax:son Johnsons Stiftelse för allmännyttiga ändamål.

Mythos. Rivista di Storia delle Religioni.

Religious Studies, Österreichische Akademie der Wissenschaften.

Uppsala Research Centre for the World in the Viking Age (WiVA), Uppsala universitet.

Georgia Galani

Biträdande direktör Georgia Galani har disputerat i Antikens kultur och samhällsliv vid Stockholms universitet och är specialiserad på numismatik. Hennes aktuella forskningsprojekt behandlar manifestationer av kulturellt minne i de östra romerska provinserna och speciellt i Makedonien.

Skrifter publicerade eller antagna 2024

Klingborg, P., G. Galani, S. Dadaki & P. Malama 2025. 'The Ancient Pergamos Project: Fieldwork report for 2024', *Opuscula* 18, 123–143.

Galani, G. 2025. 'Οι αρετές του αυτοκράτορα στις νομισματοκοπίες των ρωμαϊκών επαρχιών', *Θέματα Αρχαιολογίας* (Τόμος 9, Τεύχος 1–2, Ιανουάριος/Αύγουστος 2025), 48–61.

Gästföreläsningar, konferensbidrag och seminarier

'Across time and space': A preliminary report on the coin evidence from the sanctuary of Artemis Lykoatis in Arcadia, *Workshop The Sanctuary of Artemis Lykoatis in Arcadia*, 7–8 april, Helsingfors universitet.

Bokpresentation 'P. Tselekas, red., *Ὁβολός 16: Εἰς μνήμην Γιάνην Τουράτσουλου. Διεθνής επιστημονική συνάντηση, Θεσσαλονίκη, 1–2 Δεκεμβρίου 2022, Αθήνα 2025*, 3 november, Numismatiska museet i Athen.

'The Emperor's virtues in the coinages of the Roman provinces', *Royal Numismatic Society Meetings*, 18 november (online).

Redaktionsarbete

Granskning av vetenskapliga arbeten för *Opuscula* och *The Annual of the British School at Athens*.

Ledande av/deltagande i forskningsprojekt

The Ancient Pergamos Project, 2024–

Biträdande projektledare från svensk sida.

Stipendiater och gästforskare

Institutet möjliggör forskningsvistelser i Athen eller andra delar av Grekland via ett flertal stipendier.

Dr Georgia Galani är SIAs biträdande direktör sedan 2023.

De två Större stipendierna är terminslånga och kan sökas av studenter på masternivå och av forskare fram till tre år efter disputation, oavsett disciplin, vars arbete gagnas av en vistelse i Grekland. De två Mindre stipendierna är månadslånga och kan sökas av studenter på masternivå, doktorander och disputerade forskare som behöver arbeta på plats i Athen eller övriga Grekland.

Filip Swital, storstipendiat VT 2025

Under våren 2025 hade jag förmånen att vistas vid Svenska institutet i Athen. Det var en ovärderlig möjlighet att skriva min masteruppsats mitt i den fantastiska akademiska miljön och i närheten av enastående bibliotek. Både Institutet och Nordiska biblioteket kom att utgöra ett hem hemifrån och fungerade som en bas varifrån jag kunde delta i exkursioner och bedriva forskning.

Min uppsats har titeln *Where do you belong? Theatres, stadia, hippodromes and the temene of Delos, Delphi and Epidauros*. Med beaktande av aktuella teoretiska perspektiv på sakralitet och förvaltning av heliga rum undersökte den de rumsliga och funktionella relationerna mellan de tre festinstallationerna och *temene*. Syftet var att belysa huruvida teatrar, stadion och hippodromer förstås kan ses som potentiella delar av *temene*. Genom att ställa frågan om de konstruerades där det var praktiskt lämpligt eller där det var rituellt passande analyserade jag närhet, topografi, festivaler, andra an-

En viktig del av SIAs verksamhet är forskningsstöd via stipendier. 2025 års storstipendiater var Filip Swital (vänster) och Filippo Lepori (höger), bägge från Uppsala universitet.

vändningsområden samt risken för miasma (rituell orenhet), såsom i de dödliga fallen vid brottningsmatcher och hippiska tävlingar.

Under den senare delen av min vistelse deltog jag i den två veckor långa exkursion som organiserades av nätverket OIKOS på Peloponnesos. Detta, tillsammans med de många seminarier som hölls vid SIA och andra institut, har i hög grad fördjupat min uppskattning för det klassiska fältets och den klassiska arkeologins rikedom samt utgjort en viktig praktisk utbildning. Jag kommer alltid att minnas denna tid med värme, mot bakgrund av de framsteg jag kunde göra och de vänliga och inspirerande människor som omgav mig.

Filippo Lepori, storstipendiat HT 2025

Under höstterminen 2025 tillbringade jag fyra månader vid Svenska institutet i Aten, från september till december. Under denna forskningsvistelse ägnade jag större delen av min tid åt att arbeta i Nordiska biblioteket, där mitt skrivbord snabbt fylldes av antika grekiska texter och modern vetenskaplig litteratur som jag använder min doktorsavhandling. Jag fick också möjlighet att besöka fantastiska arkeologiska platser (Olympia, Pylos och Messene) tillsammans med SIAs studenter, samt delta i en workshop om grisar i antikens Grekland och organisera en annan, om samspelet mellan religionsskick i antikens Grekland och det samtida östra Medelhavet. Dessa aktiviteter gjorde min vistelse både mycket givande och oerhört trevlig.

Panagiotis Patronos, det mindre stipendiet VT 2025

Jag hade äran och privilegiet att tilldelas SIAs mindre stipendium för vårterminen 2025. Vistelsen i Athen passade perfekt under en övergångsperiod i mina studier, mellan master- och doktorandnivå.

Jag arbetade under min tid i Grekland med två separata mål. Det första rörde en publikation om Barbounakullen i det antika Asine, för vilken jag tillsammans med professor Gullög Nordquist är redaktör; det är en efterlängtat studie i två volymer som täcker de svenska utgrävningarna på platsen 1973–1974 och 1976–1978. Det andra målet var att förbereda och utveckla mitt doktorandprojekt. Detta undersöker social identitet och nätverk med fokus på Asine och den argiviska slätten under tidig järnålder. SIAs stipendium gav mig möjlighet att uppnå båda mina mål, inte minst det andra: under hösten tilldelades jag finansiering för en doktorandtjänst från Berit Wallenbergs stiftelse och kunde börja mina studier vid Uppsala universitet i januari 2026.

För arbetet med Barbounaprojektet hade jag tillgång till SIAs arkiv som består av arkeologernas foton, ritningar, planer, dagböcker och andra förstudier. Tack vare detta blev det möjligt att berika den kommande publikationen med ytterligare material och jag kunde också dubbelkolla inkonsekvenser. Dessutom genomförde jag under min vistelse i Grekland en fyra dagar lång resa i Argolis. Med Nafplion som bas cyklade jag runt och hann besöka Asine, Argos, Tiryns och Mykene. Efter att ha arbetat med Asine i ungefär ett år var det äntligen dags att besö-

ka platsen i verkligheten, något helt annat än arbete med texter, teckningar och fotografier. Jag kunde reflektera över platsens topografi, ta in de hellenistiska murarnas monumentalitet och förstå Asines omfattande storlek, särskilt under tidig järnålder.

Att ta mig runt på cykel gjorde det möjligt för mig att verkligen lära känna den argiviska slätten – dessutom var det roligt! Jag kunde ta in den lokala geografin och topografin och relatera till en forntida individs/resenärs upplevelse, på ett helt annat sätt än om jag hade använt en bil eller motorcykel. Denna resa var till stor nytta för mitt doktorandprojekt, eftersom ett av dess syften är att undersöka Asines geopolitiska ställning i den omgivande regionen. Genom att uppleva slättlandskapet fick jag möjlighet att reflektera över platsernas relation till varandra liksom över geomorfologiska särdrag som tycks ha verkat för eller emot varje bosättning i deras interkommunala relationer.

Doktorandsförberedelserna underlättades ytterligare av Nordiska bibliotekets samlingar. Jag kunde få tillgång till utgrävnings- och preliminära rapporter på grekiska, som är svåra att hitta någon annanstans än i Athen, och som är viktiga för alla projekt med arkeologisk tyngdpunkt.

Med allt detta i åtanke vill jag uttrycka min tacksamhet till direktören Dr Jenny Wallensten och all personal vid Svenska institutet i Athen för deras varma välkomnande. Jag fick hjälp med rekommendationsbrev, tillstånd och några oväntade problem som jag stötte på under min vistelse. De skapade den perfekta forskningsmiljön!

Lina Enevång Viklund, Athenvännernas stipendiat

I slutet av februari 2025 lämnade jag ett kallt och regnigt Stockholm bakom mig för att tillbringa en månad på Institutet i Athen. Som Athenvännernas stipendiat fick jag möjlighet att fokusera helhjärtat på att jobba fram en forskningsplan till en doktorandansökan, något som annars är svårt att hitta tid och ro till när man är hemma och har jobb och andra åtaganden att fokusera på.

Inom antikforskningen är jag särskilt intresserad av sinnesupplevelser och den levda verkligheten, dvs. hur människor under antiken faktiskt levde och upplevde sin tid. Mitt ursprungliga forskningsprojekt hade att göra med hur dessa upplevelser reflekteras på museer. Min plan när jag åkte ner till Athen var att besöka stadens alla museer och analysera hur föremål ställs ut i relation till deras användningsområden.

På Institutet bodde under perioden även tre andra personer från olika discipliner och universitet, vars sällskap var en stor tillgång under min vistelse. Vi hade många givande samtal och diskussioner över gemensamma middagar på Institutets takterrass, som ledde till nya perspektiv och reflektioner. Det var ovärderligt att ha människor omkring sig att bolla tankar och idéer med. Det var också genom dessa samtal med både de andra boende och med personal på Institutet som nya idéer och tankar föddes, varpå jag parallellt började arbeta på en helt annan forskningsplan. Jag hade ändå kört fast lite med min ursprungliga idé och kom inte riktigt vidare. Jag spenderade dagarna på Nordiska biblioteket där jag

Vänster: Vartannat år delar SLAs vänförening ut tvärdisciplinära stipendier till den tidigare ordföranden Ingemar Mundebo som minne. Årets stipendiater var Carin Bergström Linder, Viktoria Ekdahl och Jonas Mosskin.

Höger: Panagiotis Patroinos, Uppsala universitet, tilldelades SLAs mindre stipendium.

Ovan: Lina Enevång Viklund var Athenvännernas stipendiat under 2025.

Nedan: Carlos Francisco Ortuño Pérez tillbringade två månader i Grekland som affilierad med SLA.

febrilt jobbade på min nya projektidé om mentala sjukdomar i relation till Asklepioskulten.

Det går inte att nog understryka hur givande det är att få åka iväg till Athen och tillbringa tid på Institutet. Man får möjlighet att samtala och inspireras av andra likasinnade människor, gå på föreläsningar och seminarier anordnade av SIA och andra institut, jobba ostört i Nordiska biblioteket och ta del av forskningslitteratur som är svåråtkomlig i Sverige, och så givetvis bara att få vara i Athen: det är svårt att inte känna sig inspirerad när man har Akropolis precis utanför dörren!

Stipendiet och vistelsen i Athen våren 2025 ledde till att jag samma år blev antagen till forskarutbildningen vid Stockholms universitet där jag idag är doktorand i antikens kultur och samhällsliv, med mentala sjukdomar i Asklepioskulten som avhandlingsprojekt. Stort tack till Athenvännerna och SIA för denna möjlighet!

Carlos Francisco Ortuño Pérez

Mellan den 15 maj och den 15 augusti 2025 vistades jag som gästforskare vid Svenska institutet i Athen inom ramen för mitt doktorandprojekt om de Stora Gudarnas (Megaloi Theoi) helgedom på Samothrake. Under dessa tre månader genomförde jag omfattande bibliografisk forskning och källanalys i flera av Athens ledande specialbibliotek, inklusive Tyska arkeologiska institutets bibliotek (DAI) och Blegenbiblioteket vid American School of Classical Studies, förutom Nordiska biblioteket. Detta arbete gjorde det möjligt för mig att konsultera viktiga publikationer, utgrävningsrapporter och epigrafiska verk som är avgörande för studiet av helgedomen. Jag reste också till Samothrake för att få förstahandskun-

skap om de stora gudarnas helgedom, för att vandra i terrängen och för att med egna ögon undersöka platsens topografi och monumentala lämningar. Denna kombination av fokuserad arkivforskning och observation på plats stärkte avsevärt doktorandarbetets grundstudium och gjorde det möjligt för mig att integrera helgedomens rumsliga, rituella och historiska dimensioner i forskningen med större tydlighet och sammanhang.

Seminarier och föreläsningar

Svenska institutet erbjuder varje år ett rikt utbud av vetenskapliga sammankomster som når en stor internationell publik via hybridformat. Under 2025 löpte fyra föreläsnings- eller seminarier: *The Athens Greek Religion Seminar*, där aktuella frågor inom antik grekisk religion diskuteras, *Aegean Lectures*, föreläsningar på temat egeisk bronsålder som organiseras i samarbete med föreningen *Aegeus*, *Retracing Connections Research Dialogues*, online-seminarier som i diskussionsformat presenterar forskning knuten till Prof. Ingela Nilssons forskningsprogram *Retracing Connections*, samt *Bridges*, den serie som SIA arrangerar tillsammans med Svenska institutet i Rom. Till den sistnämnda bjuder vi in talare vars forskning slår en bro mellan de grekiska och romerska kultursfärerna.

Institutets högtidsföreläsning hölls på Akropolismuseet den 5 mars, medan *The Biannual Martin P. Nilsson Lecture on Greek Religion* gavs på SIA den 7 november. Föreläsningen till Gustav Karlssons minne, *The Gustav Karlsson Lecture on Byzantine Culture and Literature*, gavs på Svenska Forskningsinstitutet i Istanbul den 21 november.

Institutets högtidsföreläsning hölls på Akropolismuseet.

Sverige och Grekland delar en lång tradition av solidaritet. Denna diskuterade under ett panelsamtal mellan Sotiris Mousouris, Giorgos Papandreou, Kajsa Ekis Ekman och Jenny Wallensten, modererade av Alexandra Pascalidou.

Aegean Lectures

14 mars: Maria Stathi & Maria Psallida: *The Mycenaean cemetery at Kolikrepi, Spata.*

16 maj: Eleftheria Tsakanika & Elena Maragoudaki: *Reconstructing a timber and mudbrick building at Malia: An experimental study of Minoan carpentry techniques during Protopalatial period (TiMMA Project).*

The Athens Greek Religion Seminar

21 januari: Despina Iosif, *College Year in Athens: Standing sebomenos kai phritton in front of the gods*

11 februari: Gudrun Klebinder-Gauss, Österreichische Akademie der Wissenschaften: *What's going on at the boundaries of the sanctuary? The role of 'subsidiary' buildings in Kolonna on Aegina*

11 mars: Julia Shear, American School of Classical Studies at Athens: *Religion and remembrance at Athens and Plataia: Two case studies*

29 april: Hélène Aurigny, Université Aix-Marseille: *Images, gestures and ritual practices in the sanctuary of Aphrodite at Argos: Evidence from clay and lead votives*

13 maj: Amalia Avramidou, Demokritusuniversitet, Thrakien: *Parthenos at ancient Neapolis (Kavala): Identity and cult*

10 juni: Pelayo Huerta Segovia, Universidad Autónoma de Madrid: *Immobilizing Hermes: The herm in the cult spaces of Attica (6th–5th c. BCE)*

30 september: G. Benedetti, Università di Siena, D. Caruso, Scuola Archeologica Italiana di Atene & V. Gasparini, Universidad Carlos III de Madrid: *Stamped clay in ritual and daily life. Context, iconography, and meaning of the terracotta discs and moulds from Magna Graecia (5th–1st Cent. BCE)*

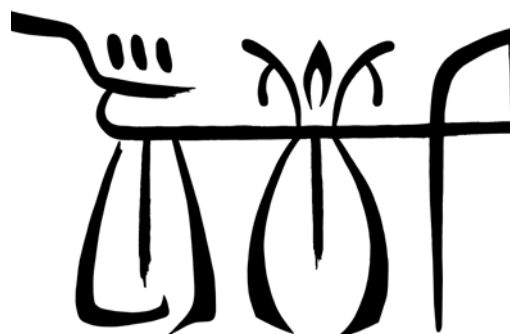
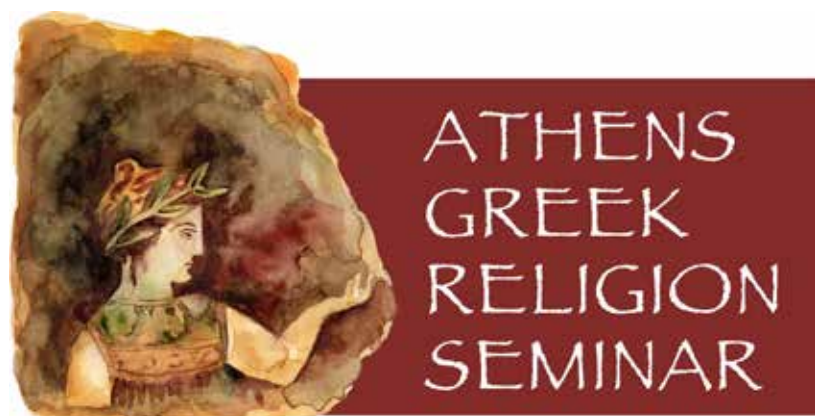
14 oktober: Stelios Ieremias, Greklands kulturdepartement: *Terracotta votives from Hellenistic Demetrias. What can we learn about votive practices in a cosmopolitan Hellenistic harbour in ancient Thessaly?*

18 november: Silvia Negro Università Ca'Foscari: *The cult of Apollo Zoster at Halai Aixonides in the 5th and 4th centuries BC*

16 december: Sophia Nomicos, Universität Münster: *Laconian religious topographies*

Föreläsningarna genomfördes med stöd från Kungl. Vitterhetsakademien.

The Athens Greek Religion Seminar och Aegean Aegean Lectures samlar en stor publik varje månad.

Bridges

2 december: Cecilie Brøns, Ny Carlsberg Glyptotek:
The scent of Graeco-Roman sculpture.

Retracing Connections Research Dialogues

18 mars: Panagiotis Agapitos (Mainz), Barbara Graziosi (Princeton), David Ricks (London) & Ingela Nilsson (Uppsala): *Greek Literature: Revolution, Revision, Reading.*

6 maj: Neil Price (Uppsala), Charlotte Hedenstierna-Jonson (Uppsala), Laila Kitzler Åhfeldt (Stockholm) & Tristan Schmidt (Mainz): *The Piraeus Lion. Whose story?*

Övriga föreläsningar

4 mars: George Kalpadakis (Athens akademi), Matthaios Amantiadis (Uppsala universitet), Stan Draenos & Nikolas Manidakis (Athens universitet): *Scandinavia and the Greek military dictatorship* (panelsamtal)

7 mars: Fanni Faegersten (Lunds universitet): *Eternity – A Phoenician legacy.*

17 mars: Görkem Çimen & Marie Mauzy: *Elsa Segerdahl – läkare och humanitär hjälparbetare i Grekland, Turkiet och Peru 1942 till 1960.*

4 april: Institutets årsmöte:

Jenny Wallensten (Svenska institutet i Athen): *The work of the Swedish Institute at Athens in 2024.*

Axel Frejman (Utrechts universitet): *Spatial organization at rural sanctuaries in ancient Greece.*

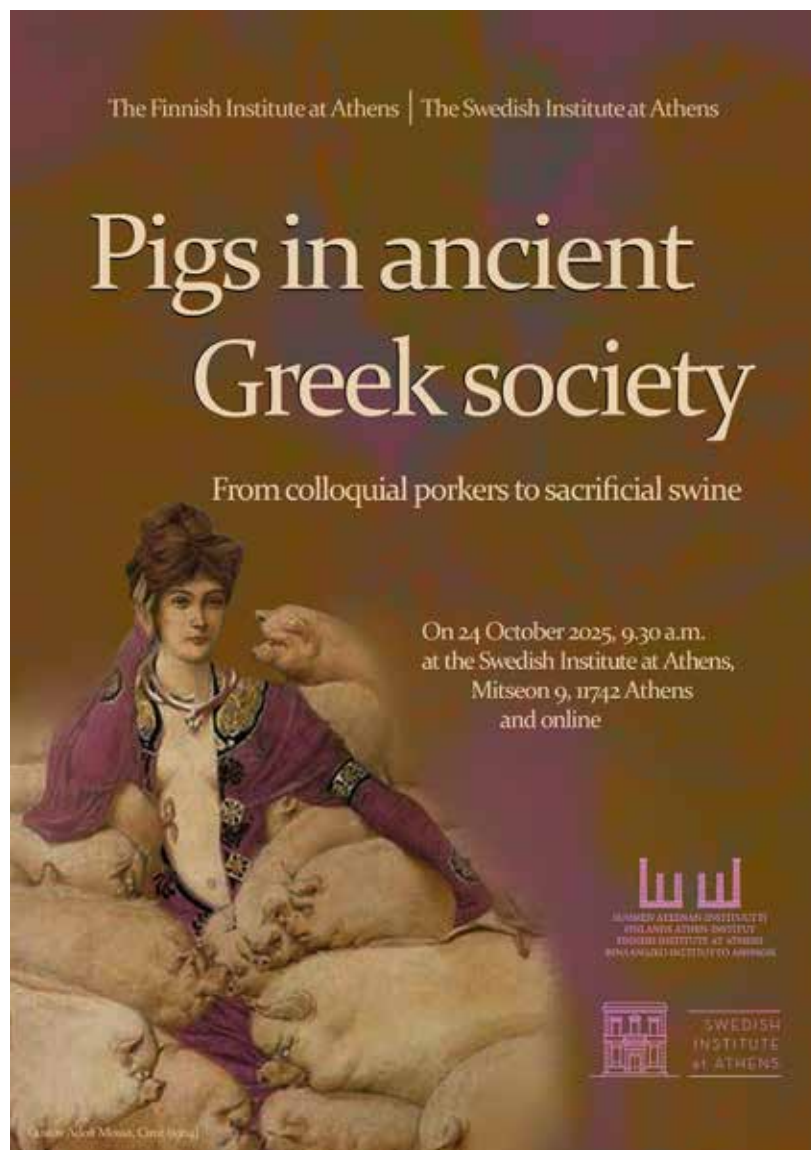
8 april: Horacio González Cesteros (Universidad Complutense de Madrid): *Mediterranean Connections: Present and Future of Spanish Archaeological Research in Continental Greece and the Aegean* (bokpresentation).

7 juli: Giorgos Papandreou, Kajsa Ekis Ekman & Marie Mauzy: *A northern light in a southern struggle: Swedish solidarity towards Greece* (panelsamtal).

8 oktober: Magnus Rönn (Chalmers Tekniska Högskola) & Athanasios Kouzelis (Athens Tekniska Högskola): *Reflecting history in architecture and vernacular design* (bokpresentation).

7 november: The Martin P. Nilsson Lecture on Greek Religion. Corinne Bonnet: *To take place: Divine appropriations of space, beyond the notion of "religious landscape".*

14 november: Giorgos Bourougiannis, Nota Kourou, Anna Lekka & Giorgos Vavouranakis: *The sanctuary of Ayia Irini reconsidered. A quest for gods and territories* (bokpresentation).

21 november: The Gustav Karlsson Lecture on Byzantine Literature and Culture. Dr. Emir Alışık: *Once and future ruins. Constantinopolitan afterlives in the fifteenth-century Italian imagination* (organisation tillsammans med Svenska forskningsinstitutet i Istanbul).

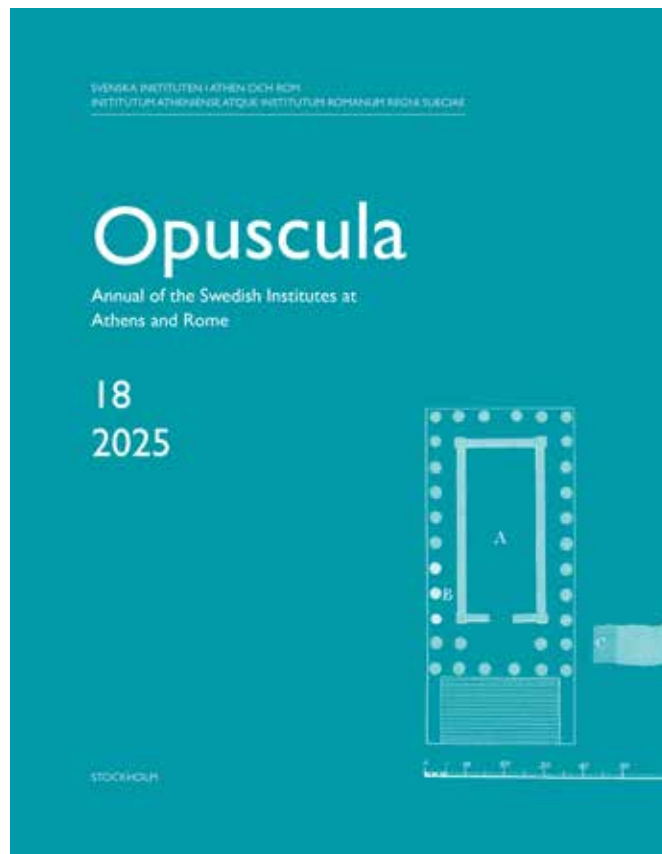
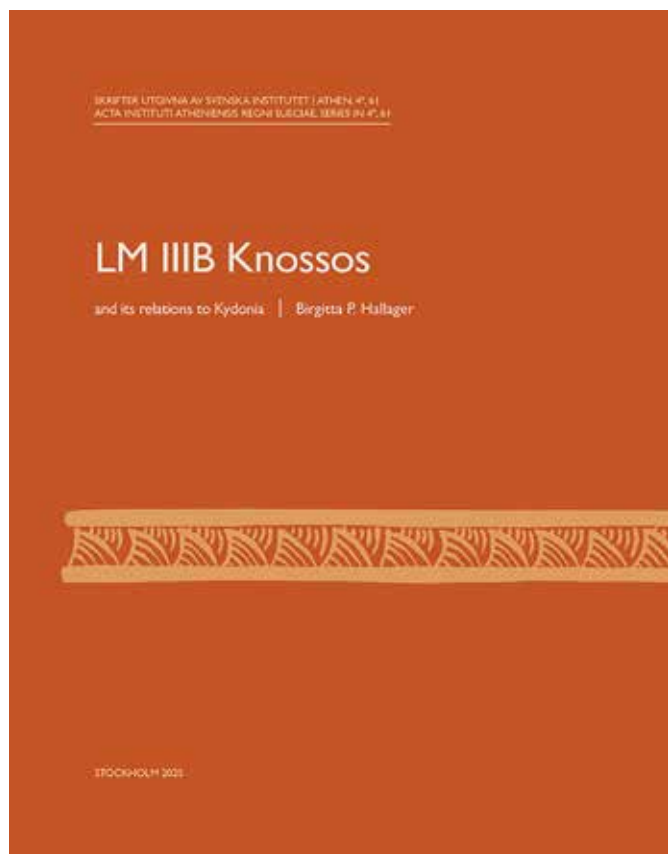
3 december: Anna Foka, Brady Kiesling & Linda Talatas: *Presentation av den digitala resursen Digital Periegesis.*

Konferenser och workshops

Svenska institutet i Athen är en internationellt etablerad institution för vetenskapliga sammankomster av olika slag och presenterar varje år, som ensam organisatör eller i samarbete, ett stort utbud av konferenser och workshops.

28–29 mars: *Intratextuality and Intertextuality in Seneca's Naturales Questiones.* Internationell workshop organiserad tillsammans med Athens universitet.

Endagssymposiet Pigs in ancient Greek society genomfördes med stöd från Kungl. Vitterhetsakademien.

Utgivning av vetenskapliga verk är en viktig del av SIAs verksamhet.
<https://ecsi.se>

26–28 september: *From Asebeia to Atheism. Exploring the spectrum of religiosity in the Greco-Roman World from the Archaic Period to Late Antiquity*. Internationell konferens organiserad tillsammans med Ioanninas universitet, med stöd från Riksbankens jubileumsfond.

24 oktober: *Pigs in Ancient Greek Society. From Colloquial Porks to Sacrificial Swine*. Internationell workshop organiserad tillsammans med Finska institutet i Athen, med stöd från Kungl. Vitterhetsakademien.

13 december: *At the Crossroads of Greek Religion: Interactions with the Eastern Mediterranean*. Internationell workshop organiserad tillsammans med Filippo Lepori och Gunnel Ekroth, Uppsala universitet, med stöd från Helge Ax:son Johnsons Stiftelse och Kungl. Vitterhetsakademien.

Publikationer

Institutets publiceringsverksamhet drivs av Publikationsnämnden vid de Svenska instituten i Athen och Rom och samfinansieras av de båda instituten samt med stöd från Vetenskapsrådet. Athen- och Rominstitutet ger gemensamt ut en årlig tidskrift: *Opuscula. Annual of the Swedish Institutes at Athens and Rome*. Vid sidan av denna ger Atheninstitutet också ut monografier och konferensvolymmer i två egna serier: Skrifter utgivna av Svenska institutet i Athen 4° och 8°.

Under senare delen av 2025 anslöts *Opuscula* till *Publicera*, Kungliga bibliotekets repositorium för svenska vetenskapliga tidskrifter som ges ut med omedelbar öppen tillgång.

Skrifter utgivna under 2025

Opuscula 18. Följande artiklar innehöll resultat från Institutets projekt i Palamas-Vlochos och Pergamos:

Maria Väiopoulou, Robin Rönnlund, Fotini Tsiouka, Johan Klange, Derek Pitman, Ian Randall, Hilde van der Heul, Danai Kalogerini Samouri, Kleoniki Tserga & Rich Potter: *The Palamas Archaeological Project 2024. A preliminary report of the Greek-Swedish collaboration in the municipality of Palamas, region of Karditsa, Thessaly*, 85–121.
<https://doi.org/10.30549/opathrom-18-03>

Patrik Klingborg, Georgia Galani, Stavroula Dadaki & Penelope Malama: *The Ancient Pergamos Project. Fieldwork report for 2024*, 123–143.
<https://doi.org/10.30549/opathrom-18-04>

Monografier

Birgitta Hallager: *LM IIIB Knossos and its relations to Kydonia* (ActaAth-4°, 61).

Samtliga SIAs publikationer finns öppet tillgängliga på www.ecsi.se och www.publicera.kb.se.

Nordiska biblioteket

För dryga trettio år sedan beslöt de danska, finska, norska och svenska instituten i Athen att skapa en gemensam biblioteksresurs istället för att upprätthålla fyra mindre samlingar. Nordiska biblioteket öppnade 1995, till stor del tack vare stöd från Nordiska rådet. Idag är biblioteket en värdefull akademisk resurs som erbjuder över 35 000 monografier och mer än 23 000 tidskriftsnummer kompletterade av rika digitala tjänster och möjligheter till internationella lån från andra bibliotek. Nordiska biblioteket ligger på Kavalottigatan 7, några meter ifrån SIAs huvudbyggnad. Det administreras av en styrelse bestående av de fyra nordiska institutens direktörer. Ordförandeskapet byts vartannat år och innehades under 2025 av Svenska institutets direktör, Jenny Wallensten. Den dagliga driften sköttes av huvudbibliotekarie Patrick Talatas och forskningsbibliotekarie Eddie Björklöf, periodvis med hjälp av praktikanterna Linnea Mjaaland och Gitte Byström (Biblioteks- och informationsvetenskap, Oslo Metropolitan-universitet). Nordiska biblioteket tog även emot Ann-Charlotte Andersen (Oslo Metropolitan-universitet) för en tvåveckors *learning mobility* och praktikanter vid Finska och Svenska instituten fick även de erfarenhet av biblioteksarbete: Liisa Jalkanen och Oona Luiro (Finlands Aten-Institut) och Willem Gerdau (SIA). Ansvarig för bokinköp och bokutbyten från SIAs sida var under 2025 dess biträdande direktör Georgia Galani.

Rekordmånga användare registrerades under 2025, hela 4254 besökare, vilket är den högsta siff-

ran någonsin. 133 personer erbjöds fasta arbetsplatser och de gästande studenterna och forskarna kom från 17 olika länder. Förutom användare från de fyra nordiska nationerna och Grekland utnyttjades biblioteket även detta år flitigt av framför allt spanska och nederländska forskare och studenter.

Under året arbetade Nordiska bibliotekets personal intensivt med byte av katalogsystem från ABEKT till KOHA, liksom med att utöka sin arkivverksamhet och förbättra förvaringsutrymmet för arkiverade dokument. Vid sidan av de sedan tidigare etablerade Calas- och Christodoulouarkiven har även ett arbete med arkiv över Svenska Röda Korsets verksamhet i Grekland inletts. Dokument från delegaterna Gottfrid Walldén och Jean Lieberg skall så småningom finnas tillgängliga på biblioteket. Med stor framgång återupplivades även Nordiska bibliotekets seminarium, där Bibliotekets användare presenterar pågående forskning. Under året organiserade direktörerna för de finska och svenska instituten, Petra Pakkanen och Jenny Wallensten fem seminarier:

Filip Swytaal (stipendiat, SIA): *Where do you belong? Theatres, stadia, hippodromes and the temene of Delos, Delphi and Epidauros*

Elo-Mall Toomet (doktorand, Tartus universitet): *The arrivals of Ariadne: An Attempt to Place an Elusive Goddess*

Nordiska biblioteket erbjuder omfattande litteratursamlingar och arbetsplats i anslutning till SIA.

Kieran Gaya (doktorand, Dublin): *Islamabad: What's in a name?*

Samantha Sink (doktorand, Trinity College Dublin): *Materials & Theoretical Practices of Geography in the Hellenistic World*

Pablo Rodriguez Valdes (post-doc, Universidad Carlos III de Madrid, affilierad SIA): *Religion in Crete and Cyrene under Roman rule*

Nordiska biblioteket 30 år

Under höstterminen firades Nordiska bibliotekets 30-årsjubileum. Firandet gick av stapeln den 4–5 december, med inledande festtal samt presentation av en minnesbok och jubileumsutställning den fjärde, och en workshop på temat *Forskningsbibliotekens framtid i en digital värld* den femte december. Minnesboken, *Boreas*, innehåller essäer av användare genom åren, och togs fram av direktören för det danska institutet, Sanne Hoffmann, och bibliotekarierna Antti Lampinen och Eddie Björklöf. Utställningen *Our first steps* kunde beskådas i Nordiska bibliotekets entré och framarbetades av Petra Pakkanen (direktör för Finska institutet) och Delia Tzortzaki (ledare för Norska institutet). Workshopen ägde rum på det danska institutet och samlade talare/bibliotekarier från de fyra nordiska länderna samt Grekland och Italien inför en stor publik.

Motsatt sida: Under 2025 firades Nordiska bibliotekets 30-årsjubileum med pompa och ståt.

Nordiska biblioteket (NB) ligger precis intill SLA och utgör en viktig forskningsresurs. Under 2025 arbetade Patrick Talatas (huvudbibliotekarie), Eddie Björklöf (forskningsbibliotekarie) och Klairi Livanou (städning) på NB.

SLAs utgivningsverksamhet drivs av ECSI, Editorial Committee of the Swedish Institutes in Athens and Rome och dess redaktör är Julia Habetzeder.

UNDERVISNING

Universitetskurer

I samarbete med universitet och högskolor i Sverige erbjuder Institutet kurser på grund- eller avancerad nivå. Kursernas ämnesområden kan variera, men gemensamt för all utbildning vid Institutet är att vistelsen på plats i Grekland skall skapa ett mervärde för både läroprocess och erhållen kunskap. SIAs undervisning sker mestadels i fält och på museer, kompletterat av viss salsundervisning. Under 2025 gavs två kurser för studenter på avancerad nivå: *Fördjupningskurs i det antika Greklands arkeologi* och *Vatten, samhälle och miljö i östra Medelhavet*.

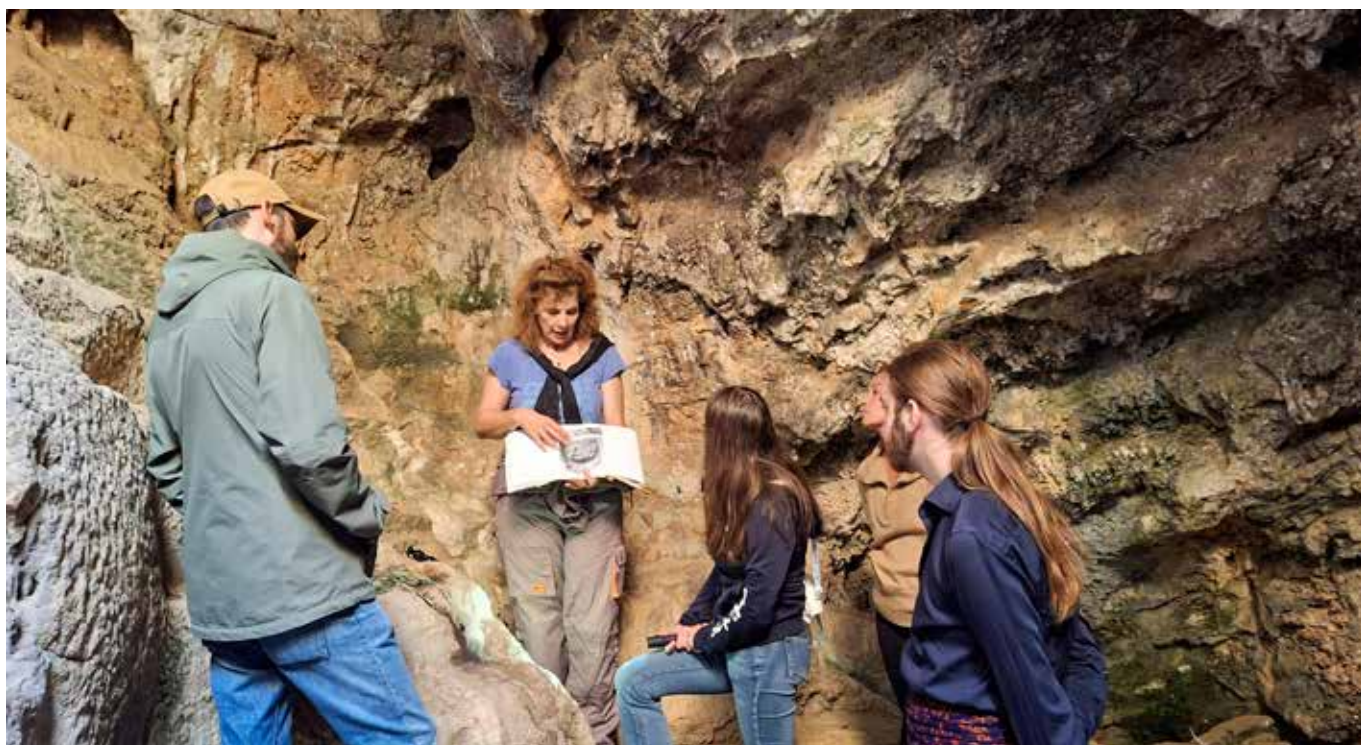
Fördjupningskurs i det antika Greklands arkeologi, 15 hp

Den årliga Fördjupningskursen i grekisk arkeologi är av stor betydelse för framtida arkeologer och de som antas fortsätter vanligen inom universitets- eller museivärlden. Det unika undervisningsprogrammet är intensivt och sker uteslutande i fält, på arkeologiska platser och museer. 2025 års kurs gavs i samarbete med Stockholms universitet. Huvudansvariga för undervisningen var Jenny Wallensten (SIA) och Georgia Galani (SIA) och studenterna kom i år från Stockholms och Uppsala universitet.

Ovan: Årets studenter på den arkeologiska kursen hade förmånen att besöka antikens Korinth i sällskap av Dr Nancy Bookidis.

Nedan: Besöket i Vargrottan tillsammans med Dr Alexandra Mari var en av programmets höjdpunkter.

Övriga kurser

Vatten, samhälle och klimat i östra Medelhavet, 7,5 hp, avancerad nivå

Årets tematiska kurs behandlade samspelet mellan färskvattenstillgång, hantering och användning av färskvatten och klimat i det östra medelhavsområdet i ett långt diakroniskt perspektiv. Genom ett förberedande arbete i Sverige samt fältarbete i Athen och på Peloponnesos gavs studenterna insikter och kunskaper om hur dessa faktorer påverkar och har påverkat människor och deras samhälle, från de tidigaste perioderna av mänsklig aktivitet och in i framtiden.

Gymnasiestipendiater

I samarbete med SIA delar Svenska klassikerförbundet och Föreningen Svenska Atheninstitutets vänner varje år ut stipendier till duktiga elever i klassiska språk. De utvalda gymnasisterna tas emot på SIA och får under en vecka besöka olika historiska platser i Grekland där de undervisas av direktören, biträdande direktören och storstipendiaten. Fyra stipendiater fick 2025 möjlighet att besöka bland annat Delfi och Aigina: Maj Englund, Minna Evaldsson, Martin Jervant och Elsa Wallenius.

Vattenhantering är ett aktuellt tema för medelhavsvärlden av igår och idag. 2025 års tematiska kurs behandlade Vatten, samhälle och klimat i östra Medelhavet och gavs i samarbete med Uppsala universitet. Fältstudierna inkluderade ett besök till Herodes Atticus akvedukt (Arkadien), byggd på 100-talet e.Kr.

Dialogues with the Past, seminarium,
doktorandnivå. 5 ECTS credits

Under 2026 gästades SIA åter av den internationella forskarskolan *Dialogues with the Past*, organiserad av Neil Price (Uppsala universitet) och Sophie Bønding (Nationalmuseum, Köpenhamn). Doktorander och

forskare möttes på SIA under en intensiv novembervecka kring temat *Viking phenomena. Disrupting categories and concepts in Late Iron Age studies*. Deltagarna kom från universitet i Sverige (Stockholm, Uppsala), Norge (Bergen, Oslo, Stavanger), Danmark (Århus, Nationalmuseet i Köpenhamn) samt Tyskland (Kiel) och Lettland.

Varje år tar SIA emot särskilt duktiga gymnasielever under en vecka. 2025 stod en exkursion till Delfi på programmet.

Forscarskolan Dialogues with the Past besökte SIA för diskussioner om Viking phenomena.

KULTUR

Vid sidan av den vetenskapliga verksamheten skall Institutet arbeta för att främja kulturutbytet mellan Sverige och Grekland. Detta sker genom en bred flora av kulturella evenemang. Institutet kan stå som ensam arrangör, men samarbetar ofta med Sveriges ambassad i Athen, Svenska skolföreningen, Svenska kyrkan i Athen, nätverket EUNIC (European Union National Institutes for Culture) samt museer, förläggare etc. Sedan 2017 arbetar Institutet även för ett direkt kulturutbyte mellan unga svenska och grekiska konstnärliga utövare. Institutet samlar konst- och musikstudenter till undervisningsinternat där deltagarna under en vecka arbetar på ett gemensamt projekt. Det är ett ovärderligt sätt att skapa grunden till ett internationellt professionellt nätverk.

Film

SIA samarbetade åter med en rad svenska aktörer för att presentera ny grekisk film för den svenska publiken. De Grekiska filmdagarna arrangerades tillsammans med Stiftelsen Grekiska Kulturhuset, Grekiska

Skolan i Stockholm och Kvinnosektionen i Grekiska föreningen i Stockholm och drog stor publik under tre söndagar i oktober.

Söndag 5 oktober

Golden Fingers, kortfilm av Fivos Kontogiannis.

Giannis in the Cities, långfilm av Eleni Alexandrakis.

Söndag 12 oktober

What Mary Didn't Know, kortfilm av Konstantina Kotzamani.

Athens Midnight Radio, långfilm av Renos Haralam-bidis.

Söndag 19 oktober

Zange, kortfilm av Iris Baglanea.

Meat, långfilm av Dimitris Nakos

Litteratur

Sveriges tradition av litteratur för barn och unga vuxna märktes under 2025. Året avslutades med en hyllning till Henning Mankell tio år efter hans bortgång.

Motsatt sida: Svante Söderqvist trio. Foto: Vangelis Patsialos, Technopolis City of Athens.

De Grekiska filmdagarna fyllde åter stockholmsbiografen Zita.

Γιωρτή Μεταξίου 2025

**ΣΟΥΦΛΙΜΕΤΑΞΙ
SIDENSOUFLI**

**22-29 ΙΟΥΝΙΟΥ, 6-9 μ.μ.
Αρχοντικό Μπρίκα**

Εγκαίνια: Κυριακή 22 Ιουνίου, 7.30 μ.μ.

5 februari: Anni Benetou, Loukas Zachos, Maria Aggelidou med flera: *Οι Δραπέτες*, Ulf Starks *Rymlingarna* i grekisk översättning (bokpresentation)

17 mars: Erik Magntorn & Martin Castoriano: *Sagan om Pireuslejonet* (bokpresentation).

29 november (Kavalla)/10 december (Athen): Nikos Georgiadis: *Ποιος ήταν ο Henning Mankell?* (*Vem var Henning Mankell?*)

Konst

Både fotografiska verk och textilkonst rymdes i programmet under 2025.

29 maj–18 juni: Fotoutställningen *Ghost sensations/ Machine dreams. A photographic intervention into the collection of the Nordic Library* av Andrew Hazewinkel kunde ses utställd i Nordiska bibliotekets lokaler under sensvåren.

22–29 juni: SIA, Konstfack, Athens konstnärliga högskola och föreningen Silkets vänner visade under 2025 en omarbetad version av en utställning skapad av svenska och grekiska textilkonstsstudenter inom ramen för SIAs verksamhet i den sidenproducerande staden Soufli. Soufli var utställningens tredje och avslutande anhalt, verken har tidigare visats även i Athen (2023) och Stockholm (2024).

Musik

Musik av olika slag dominerade Institutets kulturverksamhet 2025 då allt från jazz och opera till grekiska klassiker stod på programmet.

31 maj–2 juni: *Athens Jazz Festival* grundades 2001 och SIA har sedan dess varje år medverkat genom att sponsra deltagande för svenska musiker. Sedan flera år tillbaka arrangeras Prevezas jazzfestival i direkt anslutning till Athens, vilket gör att musikerna kan uppträda även där. Till 2025 års festivaler bjöd SIA in Svante Söderqvists Trio och i samband med detta spelade de inte bara i Athen och Preveza, utan även på Korfu i samband med en mästarclass på det Joniska universitet. *The Kavalla Jazz Sessions*, utbildningsinternatet för svenska och grekiska jazzstudenter i Kavallahuset fick däremot ställas in p.g.a. bristande medel.

25–28 september: SIA kunde under höstterminen stödja violinisten Rebecka Karlssons medverkan i en uppsättning av Henry Purcells *Dido och Aeneas* under *Athens Baroque Festival*.

2 oktober: Under 2025 firades Mikis Theodorakis över hela Grekland, eftersom det nu gått 100 år se-

dan hans födelse. SIA uppmärksammade Theodorakis verk under en musikalisk kväll på temat *Mikis Theodorakis: Sweden, a second homeland*. Svenska kyrkans kör sjöng valda stycken medan Margarieta Theodorakis och Giorgos Logothetis med flera presenterade minnen av Theodorakis och hans tid i Sverige.

EUNIC

SIA är fullvärdig medlem i EUNIC (EU National Institutes for Culture). När den Europeiska Språkdagen arrangerades den 27 september, för 13 gången i ordningen i syfte att fira Europas mångfald av språk, deltog givetvis SIA för att i samarbete med Sveriges

Motsatt sida, ovan: Martine Castoriano och Erik Magntorn presenterade sin bok Sagan om Pireuslejonet, framtagen i samarbete med SIA.

Nedan: Utställningen Siden Soufli avslutade sin turné på hemmaplan efter besök i Athen och Stockholm.

Denna sida: SIA deltog i Athens barockmusikfestival genom att stödja violinisten Rebecka Karlssons deltagande.

SIA deltog i firandet av Europas språkmångfald, European Day of Languages, tillsammans med svenska skolföreningen och Sveriges ambassad i Grekland.

ambassad i Grekland och Svenska skolföreningen representera det svenska språket. Årets tema för språkdagen var *Demokrati*.

Utåtriktad verksamhet

Under 2025 arbetade SIA kontinuerligt för att öka synligheten i Sverige, liksom för att nå ut med information om verksamheten till en större publik i Grekland och internationellt. Under 2025 anordnades tre informationsseminarier om de tre medelhavsinstitutens respektive arbete och resurser via nätverket USI (Universitet och institut i samverkan för internationalisering); USIs styrelsemedlemmar besökte också SIA samt anordnade tillsammans med instituten i Athen och Rom ett veckolångt studiebesök vid dessa institut för en grupp kommunikatörer från universiteten i Göteborg, Lund, Stockholm, Uppsala och Umeå.

Institutet informerar även om sin verksamhet på plats i Grekland genom att ta emot besökande

grupper, exempelvis besökte Utrikesdepartementets kommunikationsavdelning och Överbefälhavare Michael Claesson SIA under året.

I sociala medier är Institutet aktivt på Facebook (www.facebook.com/SwedishInstituteAthens) och Instagram (Swedinst). Valda föreläsningar spelas in och finns på vår YouTube-kanal: https://www.youtube.com/channel/UCCmj4bFxG_MqtXhy-AQ-DJ1Q. Information om Institutets verksamhet sprids också regelbundet med hjälp av Atheninstitutets vänförening, via hemsidan (<https://athenvannerna.se>), facebooksidan (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100064707635253>), och tidskriften *Hellenika*. Kavallarhuset har också en egen Facebooksida, www.facebook.com/Kavallarhuset liksom ett instagramkonto, ([kavallarhuset_sia](https://www.instagram.com/kavallarhuset_sia)). Kavallarhusets vänförening hjälper vidare till att sprida information via <https://kavallavannerna.se/>.

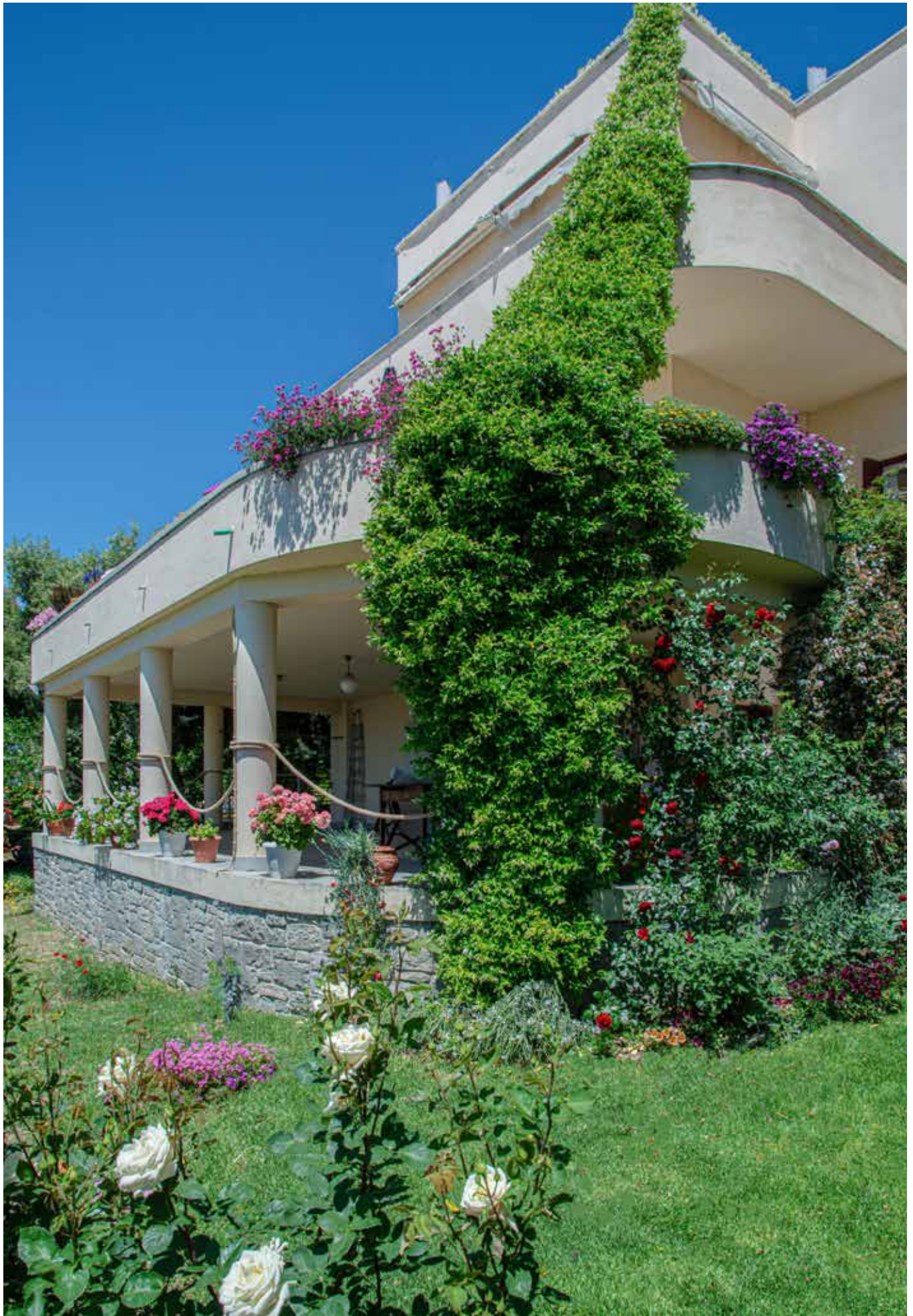
Även Nordiska biblioteket är aktivt på Facebook: www.facebook.com/nordiclibrary och har en YouTube-kanal.

Ovan: Svante Söderqvists Trio intog Athens Jazzfestivals stora scen.

Vänster: Utställningen Siden Soufli presenterades i lokaler knutna till staden Souflis sidenproduktion.

GÄSTHEMMET I KAVALLA

Kavallahuset är ett gästhem för konstnärliga utövare och forskare som söker arbetsro i en unik miljö. Huset donerades 1976 till SIA av Svenska Tobaksmonopolet och är sedan dess en oas för inspiration och koncentration. Huset byggdes i funktisstil 1936. En stor del av originalmöblemanget finns kvar och bidrar till känslan av att gå in i en annan tid när du går över tröskeln. Gästerna vittnar alla om husets stimulerande atmosfär, där konst och vetenskap samsas och berikar varandra.

Intendentens hälsning

Under 2025 tog Kavallahuset, eller Svenska huset som det kallas lokalt, emot omkring 190 gäster. De besökande var huvudsakligen forskare från olika discipliner men även yrkesverksamma inom konst, litteratur och fotografi. Säsongen sträckte sig från början av mars till slutet av november och vi välkomnade många återkommande gäster liksom ett stort antal förstagångsbesökare. Av dessa hade vi återigen glädjen att liksom varje år ta emot åtta stipendiater från Svenska författarförbundet och sex stipendiater från Svenska fotografers förbund.

Det är alltid lika uppmuntrande att ta del av gästernas kommentarer när hemresan nalkas och jag tror att det bästa sättet att presentera husets särart är att ta hjälp av deras ord. Gästerna beskriver vistelsen i Kavallahuset som en plats där arbetsro och inspiration får ta naturlig plats sida vid sida. De uppskattar den vackra och välskötta miljön som de känner skapar en trygg plats som inbjuder till både fokuserat arbete och återhämtning. Många betonar också möjligheten till möten och samtal som känns meningsfulla och en plats där kunskapsutbyte sker organiskt och utan prestige. Atmosfären upplevs genomgående som familjär, präglad av sammanhållning och omtanke, där varje gäst blir sedd och omhändertagen, en varm, genomtänkt och genuin miljö: ”en plats att både arbeta fokuserat i, utvecklas i och återvända till”.

Kavallahuset samarbetar regelbundet med Kavalla kommun, dess bibliotek och lokala föreningar. Bland årets arrangemang märktes ett lyckat minnesföredrag för att hedra Henning Mankell, tio år efter hans bortgång, vilket anordnades i samarbete med Kommunala biblioteket i Kavalla. Henning Mankell var under 80- och 90-talet djupt engagerad i Kavallahusets vänförening och gav upprepade gånger donationer till bland annat skapandet av örtagården och skulpturverkstaden. Vår inbjudna talare Nikos Georgiadis gav ett engagerande föredrag och satte Mankells författarskap i ett både litterärt och mänskligt sammanhang. Thomas Thomell, under många år Kavallahusets intendent, återgav några av sina personliga minnen från Mankells vistelser i Kavallahuset. Med det kommunala biblioteket och bokcirkeln för kriminallitteratur som samarbetspart-

ners fick kvällen en fin bredd och samlade omkring 35–40 kavallabor för att lyssna och dela sina egna relationer till Mankells berättelser. Stämningen var varm och otvungen, förstärkt av glögg och pepparkakor tillsammans med melomakarona och kourabiedes — en liten bro mellan svenska och grekiska jultraditioner.

Det är alltid roligt med samarbeten som involverar lokalsamhället i Kavalla med omnejd. Den 7 november blev Lotta Eklund och jag inbjudna till en skola i en bergsby ca 3 mil nordväst om Kavalla, Nikisiani. Lotta Eklund har gästat Kavallahuset i stort sett varje år sedan 2012. I Sverige jobbar hon som universitetsadjunkt på Göteborgs universitet på enheten för film, fotografi och litterär gestaltning och som översättare från norska till svenska. Väl på plats i den stora aulan berättade jag om Kavallahuset och Lotta om sitt arbete som översättare för eleverna. Lotta hade sedan skrivövningar med elever från en högstadieskola. Vi blev otroligt väl mottagna och ungdomarna hade övat in en vaggvisa, ”Vem kan segla förutan vind”, på svenska och grekiska samt traditionella danser, som framfördes för oss i aulan.

Gästhemmet i Kavalla erbjuder möjlighet till arbetsro för forskare och konstnärer. Mellan passen kan man ta en paus på någon av husets terrasser ...

...men även arbete utförs utomhus på desamma.

Jag vill också nämna vårt fina samarbete med den lokala fotoklubben Omada Deka, som går långt tillbaka i tiden. I november fotograferade medlemmarna huset, med fokus på motiv där gäster medverkar. Ett urval av bilderna kommer att resultera i en utställning som är tänkt att visas både i Kavallarhuset och i Stockholm under jubileumsåret 2026.

Det är en stor förmån att få träffa alla de intressanta personer som besöker Kavallarhuset.

Ibland samlas vi i Kavallarhusets bibliotek för presentationer av någon gästs arbete och dessa kulturkvällar är mycket uppskattade. Under året hade vi förmånen att få lyssna till presentationer av fotograferna Staffan Widstrand och John Håkansson, Mari Ferring, Seniorskonsult och doktor i arkitekturhistoria (KTH), Leif Sunesson, styrelseledamot i Forum vision (Göteborg) som arbetar för att i högre grad tillgängliggöra samhället för personer med synnedsättningar, Philip Hwang och Ann Frisén, professorer i psykologi vid Göteborgs universitet samt Martin Berg, professor i medieteknik och docent i sociologi vid Malmö universitet. Författaren Anna Fohlin Mattson läste ur sin nya diktsamling och Lotta Muth tillsammans med Robert Sjöberg, universitetsadjunkt och avdelningschef vid institutionen för pedagogik och specialpedagogik vid GU, bjöd in till litteratur- och poesiäfton. Lena Nilsson Wärff, formgivare, lät oss ta del av hennes arbete och Anna Karlström, universitetslektor vid institutionen för arkeologi, antik historia och kulturvård vid Uppsala universitet (Campus Gotland), introducerade oss till silkesproduktion. Det är svårt att tänka sig ett mer varierat program!

Elisabeth Gullberg

Foto: Staffan Widstrand.

Reserapport Kavalla

Staffan Widstrand, stipendiat i Kavallahuset från Svenska fotografers förbund 10–24 april 2025.

40 år efter att första gången ha rest genom Kavalla och ätit spanakópita nere vid gamla hamnen, ansökte jag om SFF:s Kavallastipendium, och fick det! Två veckors residens, obruten tid att göra det som kändes viktigast just då. Det var också den grekiska påsken, och vi fick vår beskärda del av vackra, stillsamma klockringningar och Herrens tydliga ord, i detalj, från kyrkan alldeles bredvid. Hela Långfredagen, bara så vi blev påmind om att inte fira eller vara glada. Halva Påskaftonen med. Inte glada förrän sent på Påskaftonen förstås, då ju alla i stället skulle vara jätteglada hela natten. Så glada att man sedan måste vila ut och därefter grilla lamm hela påskeftermiddagen och Annandag påsk. Kyrkan ringde lite lugnare.

Jag höll ett bildföredrag en kväll, med fototips och skrönor från mitt arbetsliv ute i världen. Många gäster utifrån utöver Sverigehusets tillfälligt bofasta, framför allt från två fotoklubbar i staden.

Dagen efter visades jag runt på en del fågellokal österut och vi gjorde stopp i Xanthi, Kalamokastro, Porto Lagos, Komotini, Fanari. Bland fåglarna får särskilt nämnas den fina flock på 300 pelikaner som tog höjd i termiken över Porto Lagos laguner, på väg från övervintringsmarkerna i Nildalen mot VNV till Prespasjöarna. Det var en stor del av hela populationen av pelikaner där. Dessutom såg vi röd-

falkarna i byn Kalamokastro, en krushuvad pelikan, silkeshägrar, gravänder, tornfalkar, ormvråkar, bruna kärrhökar, glador, biätare, spanska sparvar och en minervauuggla, gudinnan Athenas fågel.

Landsköldpaddor var en klar del av resans övriga zoologiska fynd, även i Sverigehusets trädgård. Grekisk landsköldpadda. Två av dem bidrog vi dessutom till att rädda livet på, på landsvägarna runt Komotini. Den ljuvliga doften av blommande syren, blåregn, fikonträd och de första apelsinblommorna spred sig över staden. Tre egenhändigt skrivna och plåtade böcker donerades och blev vederbörligen inloggade och registrerade i husets omfattande och fina bibliotek. Första kapitlet påbörjades i min och Magnus Lundgrens kommande bok om Kinas naturarv och en rad andra texter som stått på att-göra listan att skriva, blev skrivna.

Fokus var också på grekiskt kaffe (dipló, glykó...), halva, grekisk sallad, retsina, mjuka stora oliver från Vólos och lite styvare från Kalamata, bäggedera inlagda i förförisk lag med citron och oregano och timjan. Timjanhonung och fåryoughurt. Annars handlade Kavalla mycket om trappor, varvid min iPhones hälsoapp gjorde dagliga glädjeskutt över hur många våningar jag gått upp respektive ned. Ett stort och mycket varmt tack till alla som tar hand om huset och så vänligt även oss stipendiater i det! En innerlig kulturgärning!

Staffan Widstrand

PERSONALEN 2025

Direktör: Jenny Wallensten
Biträdande direktör: Georgia Galani
Administratör & Kultursekreterare: Eleni Androvic
Administratör: Katerina Gabierakis
Intendent i Kavalla: Elisabeth Gullberg
Städpersonal: Kalliopi Kalli & Irini Damaskou (Athen), Stella Vakipoulou & Evangelia Vakipoulou (Kavalla)
Ekonomikonsult: Anna Henriksson (Athen)
Trädgårdsmästare: Vladimir Kaisidis (Kavalla)
Ekonom: Marie Grönberg (Stockholm)
Redaktör: Julia Habetzeder (Stockholm)

STYRELSEN 2025

Ordförande: Ruth Jacoby, ambassadör
Vice ordförande: Gunnel Ekroth, professor i Antikens kultur och samhällsliv, Uppsala universitet
Skattmästare: Staffan Bengtsson, f.d. statssekreterare och överintendent
Sekreterare: Jenni Hjohlman, Akademisekreterare, Kungl. Vitterhetsakademien
Studentrepresentant: Yannick de Raaff, doktorand i Antikens kultur och samhällsliv, Göteborgs universitet.

Övriga ledamöter:

Susanne Berndt Ersöz, universitetslektor i Antikens kultur och samhällsliv, Lunds universitet
Mikael Johansson, universitetslektor i grekiska, Stockholms universitet
Maria Oen, universitetslektor i konstvetenskap, Lunds universitet
Ann-Louise Schallin, professor i Antikens kultur och samhällsliv, Stockholms universitet
Kjell Weinius, Svenska Klassikerförbundet
Ida Östenberg, professor i Antikens kultur och samhällsliv, Göteborgs universitet

SVENSKA INSTITUTET ÖNSKAR TACKA

Det grekiska kulturdepartementet

Lina Mendoni, Kulturminister
Georgios Didaskalou
Olympia Vikatou, Generalsekretärare
Elena Kountouri
Konstantina Benisi
Julia Papagerogiou
Georgia Fakarou
Sofia Stavrianopoulou
Evgenia Kokorou

Den länsantikvariska myndigheten i Argolis

Alkestis Papadimitriou
Angeliki Kossiva

Den länsantikvariska myndigheten i Arkadien

Konstantinos Kissas
Eleni Psathi

Den länsantikvariska myndigheten i Chania

Maria Andreadaki Vlazaki
Eleni Papadopoulou
Eftichia Protopapadaki

Den länsantikvariska myndigheten i Karditsa

Maria Vaiopoulou
Fotini Tsiouka
Palamas kommun
Sokratis Daskalopoulos
Dimitris Papamargaritis
Angelos Davatzikos
Petros Davatzikos
Metamorfosis, Vlochos och
Palamas lokalbefolkning

Den länsantikvariska myndigheten i Kavalla

Stavroula Dadaki
Penelope Malama
Mousthenis lokalbefolkning
Mousthenis kulturförening
Pangaions kommun

Den länsantikvariska myndigheten för Pireus och öarna

Anna Vasiliki Karapanagiotou
Maria Borboudaki
Maria Giannopoulou
Sofia Michalopoulou
Ioannis Syropoulos

Borgmästare Dimitris Anastasiou
Vice borgmästare Georgios Panou
Ioanna Omorfopoulou
Museipersonalen i Kolonna

Grekiska kulturdepartementets marinarkelogiska enhet

Dimitrios Kourkoumelis-
Rodostamos
Panagioti Galiatsatou
Paraskevi Micha
Spyridon Moureas

Heraklions museum

Stella Chryssoulaki

Sveriges Ambassad i Grekland

H.E. Håkan Emsgård
Amanda Gudmunsson
Sofia Keramida

Greklands ambassad i Sverige

H.E. Aikaterini Fountoulaki

Svenska kyrkan i Athen

Svenska språkföreningen i Athen

Jazzlinjen, Fridhems Folkhögskola

Anders Vestergård
Andreas Hourdakis

Institutionen för jazzmusik, Joniska universitetet

Dimos Dimitriades

Beckmans Designhögskola

Pär Engsheden
Sandra Backlund

Athens School of Fine Arts

Konstfack

Museum Gustavianum

Kavalla kommun

Dimofelia, Public Benefit Organisation of the City of Kavala
Kommunala konservatoriet i Kavalla
Kavallas kommunala bibliotek

Soufli kommun

Vänföreningen Chrysalida
Tsiakiris Silk House
Silk Line Mouhtaridis
Bouroulitis handicrafts
Pireusbankens kulturstiftelse

Föreningen Svenska Athen-institutets vänner

Föreningen Kavallahusets vänner

Grekiska kulturhuset i Stockholm

Apostolis Papakostas

Kvinnosektionen i Grekiska föreningen, Stockholm

Maria Chouliara

Design & dokumentation

Fotis Theodoridis, webbdesigner
Vasilis Theodorou, fotograf

Välgörare

Curtiss and Mary Brennan Foundation
Gunvor och Josef Anérs stiftelse
Helge Ax:son Johnsons stiftelse
Herbert och Karin Jacobssons stiftelse
Kungl. Vitterhetsakademien
Längmanska kulturfonden
Magnus Bergvalls stiftelse
Riksbankens Jubileumsfond
Susi och Gösta Enboms donationsfond
Åke Wibergs stiftelse

Vänföreningar

Institutet har två vänföreningar, Föreningen Svenska Atheninstitutets vänner och Kavallahusets vänner. Vi tackar dem båda för ett gott samarbete under 2025. För mer information om aktiviteter och medlemskap, besök gärna <https://athenvannerna.se> och <https://kavallavannerna.se>.

Grekland

Svenska institutet i Athen, Mitseon 9, 117 42 Athen, Tel. +30 210 923 21 02. E-post: swedinst@sia.gr

Gästhemmet i Kavalla, Emilianou 13, 654 03 Kavalla, Tel. +30 2510 223352. E-post: kavallahuset@sia.gr

Sverige

Stiftelsen Svenska institutet i Athen, Slupskjulsvägen 10, 111 49 Stockholm, Tel. +46 (0)8 572 119 40.

E-post: sia@medelhavsinstitutet.se, www.sia.gr

SwedishInstituteAthens

swedinst

Swedish Institute at Athens